

ОКРУГЛИ СТО:
Ко је активни купац на тржишту Републике Србије?

АКТИВНИ КУПАЦ У ПРОПИСИМА РЕГИОНА

Жељко Марковић, Савез енергетичара

Уз подршку

Привредна комора Србије, Ресавска 13-15, Београд, сала 1, 10. септембар 2025. године

Увод

- 🔥 Поред развијености тржишта електричне енергије и расположивих технологија, регулаторни оквир је онај који одређује пословне моделе (бизнис моделе) активних купаца
- 🔥 **Пословне моделе активних купаца** можемо разврстати у следеће групе:
 1. Модели потрошње сопствене произведене енергије и нето-мерења или фид-ин тарифа и фид-ин премија (модели који су субвенционисани)
 2. Модели потрошње сопствене произведене енергије и нето-обрачунавања – без субвенција
 3. Колективна потрошња сопствене произведене енергије и енергетске заједнице
 4. Управљање потрошњом преко агрегатора
 5. Peer-to-Peer (P2P) трговина произведеном електричном енергијом
 6. Енергија као сервис (Energy as a Service-EaaS) / Лизинг модели
 7. Хибридни модели са употребом складишта (батерија) и/или електричних возила

Модели потрошње сопствене произведене енергије, нето-мерења и нето-обрачунавања (модели 1 и 2)

Земља	Статус	Опис
Словенија	Омогућено	Нето-мерење за домаћинства до 2023, сада нето-обрачунавање, за комерцијалне купце ограничење по снази до 1 MW
Хрватска	Омогућено	Нето-мерење за домаћинства, нето-обрачунавање за комерцијалне купце ограничење по снази до 500 kW без лиценце, за веће снаге потребна је лиценца за производњу
Бугарска	Омогућено делимично	Омогућено за комерцијалне купце за мање од 30 kW без лиценце. Постоји фид-ин тарифа за ову производњу (мање од 30 kW)
Румунија	Омогућено (виртуелно мерење такође)	Нето-мерење за домаћинства али на годишњем нивоу, не на месечном. За комерцијалне купце до 400 kW, преко тога морају на тржиште
Црна Гора	Омогућено	Нето-мерење до 1 MW, углавном се спроводи кроз ESCO са ЕПЦГ
Босна и Херцеговина	Омогућено делимично	У Федерацији БиХ до 150 kW, у Републици Српској до 250 kW
Северна Македонија	Омогућено делимично	Омогућено је само-снабдевање без нето-мерења са нето-обрачунавањем, преко 500 kW потребна студија прикључења
Грчка	Омогућено (виртуелно мерење такође)	Нето-мерење за домаћинства је важило до прошле године, сада је само нето-обрачунавање уз лимит за комерцијалне купце до 3 MW (5 MW за ЕЗ)

ОКРУГЛИ СТО:

Ко је активни купац на тржишту Републике Србије?

Уз подршку

Привредна комора Србије, Ресавска 13-15, Београд, сала 1, 10. септембар 2025. године

Управљање потрошњом преко агрегатора

Земља	Статус	Опис
Словенија	Омогућено	Пилот пројекти
Хрватска	Омогућено	Није успостављено тржишно
Бугарска	Није омогућено	
Румунија	Омогућено	Има лиценцираних агрегатора, учествују на балансном тржишту
Црна Гора	Није омогућено	
Босна и Херцеговина	Није омогућено	
Северна Македонија	Омогућено	Нема лиценцираних агрегатора, могу да учествују на балансном тржишту
Грчка	Омогућено	Има лиценцираних агрегатора, учествују на балансном тржишту и тржишту капацитета

Peer-to-Peer (P2P) трговина произведеном електричном енергијом

Земља	Статус	Опис
Словенија	Није омогућено	Пилот тестирање, нема правног оквира
Хрватска	Није омогућено	Пилот тестирање, нема правног оквира
Бугарска	Није омогућено	Нема правног оквира
Румунија	Није омогућено	Нема специфичног правног оквира, али виртуелно мерење на неки начин омогућава примену – на нивоу неколико пилот-пројеката
Црна Гора	Није омогућено	Нема правног оквира
Босна и Херцеговина	Није омогућено	Нема правног оквира
Северна Македонија	Није омогућено	Нема правног оквира
Грчка	Није омогућено	Нема специфичног правног оквира, али виртуелно мерење на неки начин омогућава примену – на нивоу неколико пилот-пројеката

Енергија као сервис (Energy as a Service-EaaS) / Лизинг модели

Хибридни модели са употребом складишта (батерија) и/или електричних возила

- 🔥 ESCO модели су свуда функционални, Електропривреда као ЕСКО компанија у Црној Гори
- 🔥 Хибридни модели са употребом складишта (батерија) су у настајању у свим земљама док су у Грчкој већ добро развијени уз постојање и динамичких тарифа
- 🔥 Хибридни модели са употребом електричних возила као складишта (Vehicle to Grid) нема правног оквира у разматраним земљама.
- 🔥 У вези са последњим, постоје неки пилот-пројекти у Грчкој, међутим правни оквир није потпун:
 1. Нема јасно дефинисаних правила за учешће електричних возила као флексибилних ресурса на тржишту.
 2. Није утврђена балансна одговорност за агрегиране флоте електричних возила.
 3. Тарифне структуре за двосмерне токове енергије нису прилагођене — тренутно се енергија испоручена из возила у мрежу тарифира као и свака друга производња.
 4. Правила за мерење и обрачун код пуњача са двосмерним радом „иза бројила” још су у изради.

Закључак

🔥 Даље усклађивање са најбољом праксом ЕУ

1. Израда подзаконских аката првенствено за енергетске заједнице и агрегаторе.
2. Увођење напредних мерних система (наставак инсталације) ради увођења динамичких тарифа, управљања потрошњом и хибридних модела.
3. Започињање пилот-пројеката везано за peer-to-peer (P2P) трговину под регулаторним надзором на одређено време (тзв. „sandbox” окружење) ради даље евалуације и стицања искуства.
4. Шира лепеза ЕСКО понуда за хибридне моделе са складиштем, пуњењем електричних возила и топлотним пумпама ради даљег подстицаја електрификације.
5. Стандардизација и припрема правног оквира за „возило-ка-мрежи” (V2G) ради дугорочне интеграције електричних возила.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

Контакт подаци:
Жељко Марковић
markovic@scitech.rs

ОКРУГЛИ СТО:
Ко је активни купац на тржишту Републике Србије?

Уз подршку

Привредна комора Србије, Ресавска 13-15, Београд, сала 1, 10. септембар 2025. године